

Zelfportret

Ward Ruyslinck, 1971.

Variatie op het 'Zelfportret' in *40+ literaire radioportretten*, 1969.

Gedurende iets meer dan een jaar heb ik de Vlaamse en Nederlandse voordrachtzalen onveilig gemaakt met een lezing, getiteld 'Zelfportret van een satiricus, in een beslagen spiegel'. Die beslagen spiegel geeft al meteen het ernstige voorbehoud aan, dat ik tegen het naakte, onverbloemde zelfportret heb. De schrijver die zich helemaal blootgeeft, gooit zichzelf voor de leeuwen. Lezers zijn overal ter wereld als sluimerende leeuwen: je kunt ze temmen met woorden, je kunt ze door de vlamme hoepels van je vers of je verhaal laten springen, je kunt heel wat met ze doen maar wee de schrijver, die hun zijn rug toekeert. Daarom is de schrijver, die zich naakt aan hen overlevert, niet alleen een dwaas, maar ook een ijdele zelfstreler, een narcissus.

Ik ben alleen bereid te constateren, dat ik de som van minstens tien verheffende en verderfelijke eigenschappen ben: sentimenteel, hooghartig, nederig, zachtmoedig, tegemoetkomend, ongenaakbaar, vriendelijk, giftig, moedig, laf, opstandig, gelaten... Bovendien beheerst het dualisme mijn persoonlijkheidsstructuur: ik ben een redelijke gevoelsmens, een libertijnse moralist, een verdraagzame revolutionair, een bedachtzame quichote, een agressieve pacifist, een vrijzinnige mysticus, een matrimoniaal polygaam, een realistische romanticus, een sociaal gericht individualist. Volgens sommigen ben ik ook boosaardig, en dat zal dan zo wel zijn. Men beseft echter over 't algemeen niet, dat deze boosaardigheid niets anders is dan een soort bange, wanhopige zelfverdediging van de gekwetste, bedreigde enkeling. Mijn boosaardigheid is als die van het beest in een oud 'chanson burlesque': 'cet animal est très méchant; quand on l'attaque, il se défend'.

Ik ben, samenvattend gesproken, gecompliceerd en gecomplexeerd. Wie mij liefheeft, volg mij dus niet. De natuur voltrekt haar duistere bestemming aan mij. Als de arend verslind ik mijn jongen, als het hert verlies ik mijn gewei, als de zilverberk maak ik nieuwe ringen en als de haas in de hei verlaat ik de oude, veilige wissels om de buit van de jager te worden. Of de prooi van de sluimerende leeuw.

Maar hoe dan ook: 'ich bin besser als mein Ruf'.